

EEN ROOS IN DE WOESTIJN

Omslag: Studio Bloss, Arnhem
Omslag Groteletter-editie: Mat-Zet bv, Soest
Binnenwerk: Mat-Zet bv, Soest

Een Roos in de Woestijn

ISBN 978-94-6204-095-3
CUPIDO – GROOT 026

© 2014 Uitgeverij Cupido
Postbus 220
3760 AE Soest

www.uitgeverijcupido.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Marte Jongbloed

Een roos in de woestijn

Groteletter-editie

Uitgeverij Cupido

Voor alle vaders overal ter wereld,
die hun dochters naar school laten gaan.

*I dream of rain
I dream of gardens in the desert sand
I wake in vain
I dream of love as time runs through my hand*

Sting (Desert Rose)

قدرو – warda

HALLO ALLEMAAL!

Vanaf januari 2007 heb ik met mijn man en kinderen bijna twee jaar in Sana'a gewoond, de hoofdstad van Jemen. Nooit heb ik zoveel bijzondere dingen meegemaakt als in die tijd. We hebben door heel Jemen kunnen reizen en heel veel gezien van dat prachtige land.

Woeste bergketens, uitgestrekte woestijnen, vulkanen, koffieplantages, palmbomen, archeologische opgravingen, gezellige soeks, aardige mensen en heerlijk eten: Jemen heeft het allemaal.

Vlak voor in andere landen de Arabische lente losbarstte, werd het in Jemen ook onrustig. We hebben een aantal aanslagen meegemaakt en een paar gevaarlijke beschietingen.

De laatste tijd is het helemaal niet meer veilig om door Jemen te reizen. Al Qaeda is er actief, en af en toe komen er berichten naar buiten over ontvoeringen. Als het er ooit weer wat rustiger is, hoop ik dat jullie de kans krijgen om het land met eigen ogen te zien.

Tot die tijd neem ik jullie op papier mee op reis.

Kom mee naar Jemen... het land van de koningin van Sheba... betoverend en mysterieus.

Veel leesplezier!

Liefs,
Marte

HOOFDSTUK 1

Als ik haar zus was geweest dan hadden al die mensen me nu ook gecondoleerd, dacht Liset. Nu sta ik hier alleen in een hoekje en ziet niemand mijn verdriet.

Ze had gelijk. Iedereen had oog voor Pieter die in een keurig zwart pak midden in de zaal stond en steeds opnieuw werd omhelsd of in ieder geval meelevend werd toegesproken. Het was niet zo vreemd dat hij alle aandacht kreeg. Hij had net zijn zus begraven. Zijn enige zus.

Liset bestudeerde hem vanaf een afstandje. Er was weliswaar gelijkenis tussen hem en Roos, maar om dat te zien moest je ze allebei goed kennen. En zij kende ze allebei erg goed. Maar nu was Roos er niet meer. Haar beste vriendin, haar steun en toeverlaat, was van het ene op het andere moment gestopt met bestaan. Ze was een herinnering geworden. De foto van Roos stond in een zilveren lijstje op haar kist. Zo zou ze vanaf nu zijn. Een stilstaand beeld dat nooit meer in beweging kon worden gezet.

Nog steeds kon Liset het niet bevatten. Al vijf da-

gen en nachten leefde ze in een verdovende roes. Het moment waarop ze hoorde wat er was gebeurd, had ze heel even een verscheurende pijn in haar borstkas gevoeld. Het leek alsof haar hart een kort moment was gestopt met slaan, om enkele tellen later met een enorme dreun weer op gang te komen. Haar maag had zich dichtgeknepen, net als haar keel. Dat was nog steeds zo. Eten en drinken ging nauwelijks. Praten lukte haar bijna niet. Er kwam een hees geluid uit haar mond. Van het ene op het andere moment was ze haar stem verloren.

Toch had ze net een gedicht voorgedragen tijdens de dienst. Het was een tekst die Pieter had uitgekozen, over een bloem die te vroeg was verwelkt. Fluisterend, met haar mond dicht bij de microfoon, was het haar gelukt om de woorden zorgvuldig uit te spreken. Het was een aangrijpend gedicht dat bij de meeste aanwezigen de tranen losweekte. Alleen Liset huilde niet. Haar beste vriendin lag in de witte kist aan haar voeten en ze had er nog steeds niet om gehuild.

Langzaam maar zeker begon het wel tot haar door te dringen wat het betekende dat Roos er niet meer was. Volgende week bijvoorbeeld, als ze weer naar

haar werk zou gaan, zou de afwezigheid van Roos maar al te duidelijk worden. Ze werkten allebei als leerkracht op dezelfde basisschool. Sinds ze elkaar hadden leren kennen op de pabo waren ze dagelijks met elkaar opgetrokken. Samen studeren, samen op vakantie, tegelijk solliciteren, naar dezelfde sportschool. Bijna alles deden ze samen. De enige keren dat ze elkaar loslieten, was als een van hen een date had met een leuke jongen. Hoewel, van loslaten was ook dan niet echt sprake. De ander zat in zo'n geval altijd nieuwsgierig bij de telefoon te wachten op een gedetailleerd verslag.

Dat was nu allemaal verleden tijd.

Liset zag op een tafeltje een dienblad staan met drankjes. Ze had nog niets gedronken sinds de dienst was afgelopen. Eigenlijk had ze niets anders gedaan dan vanuit haar hoekje de aanwezigen bestuderen. Het hoofd van de school, Ab Meerman, zag er ernstig uit in zijn grijze jasje. Hij was enorm aangedaan door de dood van Roos, maar hij was ook meteen begonnen met het werven van een nieuwe leerkracht voor groep vier.

Iemand moest Roos gaan vervangen. Liset begreep het, maar ze had er toch moeite mee. Ze zag een paar kinderen uit de klas van Roos bedrem-

meld naast hun ouders staan. Was het wel zo verstandig van die ouders om hun kind hier mee naartoe te nemen? Ab had er bewust voor gekozen om eerder deze week een aangepaste rouwdienst op school te organiseren, speciaal voor alle leerlingen. Voor deze ouders was dat blijkbaar niet genoeg geweest. Normaal gesproken zou Liset naar die kindjes zijn toegelopen om ze te wijzen op de schalen met kaas en plakjes worst. Misschien zou dat ze opvrolijken. Nu kon ze het niet opbrengen. Voorzichtig pakte ze een glas witte wijn van het dienblad om er snel een slok van te nemen. Haar collega's stonden bij elkaar aan de andere kant van de zaal. Waarom kwamen ze niet naar haar toe? Niet dat ze daar echt behoefte aan had, maar het was wel vreemd. Zouden ze niet weten wat ze moesten zeggen? Het was op school bekend dat Roos en zij goed bevriend waren. Als ze samen de lerarenkamer binnenliepen werd er vaak genoeg geroepen: "Ha, daar zijn de BFF's!" Misschien hadden hun collega's zich er ook wel eens aan gestoord. Roos en zij kozen immers tijdens discussies altijd elkaars kant. Dat gebeurde gewoon. Niet alleen omdat ze elkaars beste vriendinnen waren, maar simpelweg omdat ze het bijna

altijd met elkaar eens waren. Als ze samen uitgingen trokken ze veel bekijks, omdat ze er allebei op een andere manier excentriek uitzagen. Roos, met haar lange zwarte haar en blauwe ogen en Liset met haar rode haar en groene ogen. Zeker als ze ongeveer dezelfde outfit aanhadden werden ze door hun vrienden ‘de heksenzusters’ genoemd. Dat was voorbij. Vanaf nu zou Liset alleen staan. Dat was meteen al te zien, tijdens deze borrel. Vreemd idee trouwens, zo’n borrel. Pieter had dat bedacht. Hij wilde zijn zakenrelaties uitnodigen, en vond dat hij hen niet kon ontvangen met een plakje cake en slappe koffie. Daar had hij misschien gelijk in, maar ze kon met de beste wil van de wereld niet begrijpen hoe hij nu aan zijn werk kon denken.

Er waren inderdaad opvallend veel mannen in stijve pakken en dames in zwarte kokerrokjes naar hem toegekomen om hem met een meewarige blik in hun ogen de hand te schudden. Pieter werkte voor een grote scheepswerf en deed zowel in Nederland als in het buitenland zaken. Hij was slim en knap met zijn blonde haar en zijn blauwe ogen, en hij had gevoel voor humor. Het was vreemd dat hij nog steeds geen vaste relatie had, maar dat

kwam misschien omdat bij hem werk altijd voor-
ging. Ooit had hij wel iets serieus gehad met een
oud-studiegenootje, maar die romance was al
gauw gestrand. Sindsdien had hij zijn zus af en toe
uitgenodigd om met hem mee op reis te gaan.
Soms was het nu eenmaal gewenst dat hij zich met
vrouwelijk gezelschap liet zien op zakelijke bijeen-
komsten. Zo was Roos met haar broer meegereisd
naar de meest wonderlijke oorden.

Ook dat zou nooit meer kunnen.

Liset nam nog een slok van haar wijn en merkte
dat de zaal steeds leger werd. De meeste mensen
waren al vertrokken. Ze keek op haar horloge.

“Loop je zo mee?” Pieter was naast haar komen
staan.

“Wil je nog even naar de begraafplaats?” vroeg Li-
set fluisterend.

Pieter schraapte zijn keel voordat hij antwoordde:
“Ze zullen haar toch al wel hebben begraven? Ik
wil kijken of de bloemstukken er mooi bij liggen.”
Ze hadden van tevoren mogen kiezen of ze bij de
daadwerkelijke begrafenis aanwezig wilden zijn of
niet. Pieter was heel beslist geweest. Hij had niet
willen aanzien hoe zijn zus in de koude grond zou
worden gestopt. Twee jaar geleden waren kort na

elkaar zijn ouders overleden en zowel Roos als Pieter hadden het vreselijk gevonden om naar zo'n wegzakkende kist te kijken.

Liset nam nog een laatste slok wijn en zette haar glas weg. Pieter hield galant de deur voor haar open en wachtte geduldig tot ze haar winterjas en haar handschoenen aan had. Ze moesten een stukje lopen omdat Roos aan de andere kant van de begraafplaats lag, vlak bij het graf van haar ouders.

Het was bitter koud. Die kou was Roos fataal geworden. Als het niet zo hard had gevroren, was die automobilist niet uit de bocht gevlogen. Dan was hij niet in volle vaart het voetpad opgeschoten waar op dat moment Roos liep. Er was weliswaar gestrooid, zowel op de weg als op het fietspad, maar omdat het bijna tien graden onder nul was, had het zout bijna geen effect gehad. Dankzij die dodelijke samenloop van omstandigheden liepen ze nu over het bevroren grindpad dat over de begraafplaats slingerde.

Ze waren nog maar nauwelijks onderweg of Liset had al bijna geen gevoel meer in haar tenen. Pieter leek de kou niet te voelen. Zijn wollen jas hing open, zodat zijn donkere pak met dito stropdas

nog steeds zichtbaar was.

Liset bekeek hem zijdelings. Ze zag witte nevelige adem uit zijn mond komen. Zijn neus werd langzaam maar zeker steeds roder. “Moet je je jas niet dichtdoen?”

Pieter knikte en begon aan de knopen van zijn jas te frunniken. Hij had geen handschoenen aan. “Laat maar,” mompelde hij. Zijn vingers waren al te veel verstijfd door de vrieskou. Even overwoog Liset om hem te helpen met zijn knopen, maar ze liet het idee meteen varen.

“Wat als het gat nog niet dicht is?” vroeg Pieter. “Of wat als het gat nog helemaal niet gegraven is? Het lijkt me bijna onmogelijk om met deze kou een graf te graven.”

“Daar zeg je wat,” beaamde Liset. “Ze hebben er vast speciale graafmachines voor.”

“Het is raar,” vervolgde Pieter. “Ik weet dat ze niets meer kan voelen, maar ik blijf me maar afvragen of het niet te koud voor haar is. Of we niet een extra deken in de kist hadden moeten leggen. Het slaat nergens op.”

“Ik heb daar ook last van,” bekende Liset. “Maar ze heeft toch haar bruine vest aan?”

Pieter knikte. Hij had samen met Liset kleren uit-

gezocht en afgegeven bij het rouwcentrum.

“Dat vest vond ze lekker warm,” zei Liset. “Ook al slaat het inderdaad nergens op om daar nog rekening mee te houden.”

Zwijgend draaiden ze het pad op waaraan het graf van Roos lag. Meteen zagen ze dat het al was dichtgegooid en bedolven was met bloemen.

“Wat mooi,” fluisterde Liset. “Kijk, al die rozen.”

Pieter bukte zich voorover en begon rouwlinten recht te leggen. “Zo kunnen we ze beter lezen,” zei hij.

“Wil je ze niet afknippen en mee naar huis nemen?”

“Daar heb ik nooit eerder aan gedacht,” antwoordde Pieter. “Eigenlijk is dat wel een mooi idee. Ik zal over een paar dagen terugkomen met een schaar. Nu ziet het er nog zo mooi uit.”

“Als het blijft vriezen zullen die bloemen vast lang goed blijven,” opperde Liset.

Ze nam waar hoe zakelijk Pieter klonk en hoe zij met haar hese stem met hem meepraatte alsof ze het over iets heel gewoons hadden. Maar er was niets gewoons aan deze situatie. Het was alleen maar afschuwelijk en helaas steeds minder onwerkelijk.

Pieter stond nu bij het boeket dat zij had besteld voor Roos. Ze had gekozen voor een klein hartje van rode rozen met daaraan een lint met de woorden: “*Vriendschap is sterker dan de dood.*”

Liset las de teksten op de andere linten die onder-tussen door Pieter waren recht gelegd. “*Rust zacht lieve juf,*” stond op een zachtgeel lint. Op dat moment drong het verdriet pas echt tot Liset door. Ze zakte op haar knieën en legde haar handen op de koude grond. Pas toen ze voelde dat haar handschoenen nat werden, had ze in de gaten dat ze eindelijk huilde. Pieter zei niets. Hij stond stil en wachtte tot haar tranen op waren en ze zich stram en verkleumd door hem omhoog liet trekken.

HOOFDSTUK 2

De stapel onderhemdjes die Liset op schoot had, rook naar Roos' favoriete wasmiddel. Dat maakte het extra moeilijk om ze weg te doen. Met langzame bewegingen legde ze de hemdjes in een grote kartonnen doos die bestemd was voor het Leger des Heils.

Roos was altijd slanker geweest dan Liset en bovendien had ze meestal redelijk strakke kleding gedragen. Liset daarentegen droeg liever ruime en comfortabele kleren en wist dat ze deze hemdjes, maar ook de T-shirts en bloesjes van Roos, nooit zou gaan dragen.

Pieter stond bij het raam en keek naar buiten terwijl hij aan het bellen was. Dit was de zesde keer sinds ze in Roos' appartement waren dat hij was gebeld, en elke keer nam hij zijn telefoon op. Het irriteerde Liset mateloos. Kon hij nou niet voor één keer zijn werk laten voor wat het was en zich even concentreren op wat ze aan het doen waren? Hij had haar nota bene zelf gevraagd of ze hem wilde helpen met het uitzoeken van de spullen. Het was niet bepaald een klusje waar ze naar had

uitgekeken. Ze vond ook dat Pieter veel te snel alles wilde opruimen. Waarom kon hij daar niet iets langer mee wachten? Roos was nog maar een week geleden begraven. Om nu al haar spullen weg te doen, voelde als verraad aan haar. Maar Pieter had allerlei praktische redenen waarom het zo snel mogelijk moest gebeuren.

Om te beginnen zou het veel geld schelen. Roos had dit appartement gehuurd en Pieter wilde het voor het eind van de maand leeg opleveren. De verhuurder was bereid om geen opzegtermijn te hanteren gezien de bijzondere omstandigheden. Bovendien moest Pieter binnenkort weer een aantal weken op reis en hij wilde graag daarvóór alles hebben afgehandeld. Dat Liset de week na de begrafenis vrij had genomen van school kwam ook goed uit, want dan kon ze hem helpen. Zij wist beter dan Pieter wat er met al die spullen moest gebeuren, en misschien zat er nog wat tussen waar Liset wel iets aan had, maar waar hij echt niets mee zou kunnen.

Het waren allemaal goede redenen om nu de inbouwkasten van het appartement leeg te halen en alles te verdelen over verschillende grote dozen. Een doos voor weggeefspullen, een doos voor Pie-

ter, een doos voor Liset, en heel wat vuilniszakken voor alles wat moest worden weggegooid.

Alsof ze Roos ook weggooiden, dacht Liset. Ze kon nauwelijks naar het prikbord kijken dat boven het bureau hing. Op het prikbord prijken foto's van Roos met haar klas, van Roos in een kano, van Roos met Liset, van Roos met haar dansgroepje. Overal hing Roos en het was alsof ze vanaf die foto's met verwijtende blikken keek naar hoe alle tastbare bewijzen van haar bestaan werden weggehaald.

"Sorry," zei Pieter, nadat hij had opgehangen.

"Waarom zet je je telefoon niet even uit?" vroeg Liset. "Dan kunnen we misschien een beetje opschieten."

Pieter haalde een hand door zijn haar en keek naar de stapel boeken die Liset ondertussen op de grond had gelegd. "Er zit een grote bestelling aan te komen. Ik moet bereikbaar blijven."

Hij leek zich niet bewust van haar irritatie. Liset haalde haar schouders op. Het begon haar steeds meer te dagen waarom hij geen levenspartner had. Hij was getrouwd met zijn werk.

"Wat doen we hiermee?" vroeg ze terwijl ze naar de boeken wees.

“Wat wil jij ervan hebben?”

“Die studieboeken hoef ik niet, want ik heb precies dezelfde boeken al in mijn eigen kast staan. Ik wil wel een paar van die romans hebben. En die thrillers vind ik ook leuk. Maar misschien wil jij ze?”

Pieter schudde resoluut zijn hoofd. “Ik ben zoveel op reis dat ik al lang geleden ben overgestapt op een e-reader. Ik lees bijna nooit meer een gewoon boek. Al die boeken in mijn koffer werden me te zwaar. Alles wat jij niet wilt hebben, breng ik naar de Slegte. Of ik verkoop het allemaal via Bol.com.”

Liset streek met een hand over de rug van een boek met rekenoefeningen voor kleuters. Ineens zag ze de felle kleuren van de kaft wazig worden door opkomende tranen. Snel knipperde ze ze weg. Ze wilde niet opnieuw in huilen uitbarsten. Sinds ze op het graf was ingestort, leek het alsof er geen einde kwam aan haar huilbuien. Ze had er genoeg van en ze vond het vervelend dat ze nu opnieuw moest vechten tegen het verdriet.

Juist die studieboeken grepen haar aan. Wat hadden ze een plezier gehad toen ze tegelijk op de pabo zaten. Heel wat uren hadden ze samen met deze boeken doorgebracht. Bijna al hun lesvoorbereidingen hadden ze samen gemaakt. Ze had-

den gemopperd over de tentamens en geklaagd over hun stagebegeleiders, maar ze waren vooral vastbesloten geweest. Vastbesloten om een van de beste, leukste en meest gedreven leerkrachten te worden. Het was ze gelukt. Zowel Roos als Liset werd door de kinderen op handen gedragen en ze bereikten zelfs met de moeilijkste leerlingen goede resultaten.

“Het is natuurlijk gewoon een beroep, maar toch is het ook een roeping,” zei Roos vaak. Daar had ze gelijk in gehad.

Pieter onderbrak haar gedachtengang door een grote stapel sjaals naast Liset neer te leggen. “Hier kan jij toch wel wat mee?” vroeg hij.

Liset nam de stapel op schoot en liet de sjaals langzaam door haar handen gaan. Ze waren prachtig van kleur en van uitzonderlijke kwaliteit. De smallere exemplaren waren van zijde gemaakt. De brede omslagdoeken waren van kasjmier.

“Het zal misschien een tijdje duren voordat ik ze kan dragen,” zei Liset. “Ik word er nu nog te verdrietig van. Maar ik wil ze wel graag hebben.”

“Roos zou willen dat je ze droeg. Net als deze dingen.” Pieter legde een doosje voor haar neer waarin allemaal armbandjes en losse kralen zaten.

Roos had een tijd geleden een workshop ‘sieraden maken’ gedaan. In dit doosjes zaten zowel de sieraden die ze af had, als een paar halffabricaten.

“Prachtig.” Liset haalde een kraal van lapis lazuli uit het doosje. “Wat een fantastische kleur.”

“Dat paste bij haar ogen,” vond Pieter.

Hij had gelijk. Het sprekende blauw van de lapis lazuli deed haar ook meteen denken aan de ogen van Roos die heel indringend waren geweest. Opnieuw ging de telefoon. Pieter mompelde een verontschuldiging en nam op. Hij schakelde meteen over in het Engels en hield een verhandeling over een schip dat binnenkort zou kunnen worden afgeleverd in Zuid-Frankrijk.

Liset zuchtte. Onder andere omstandigheden had ze het misschien nog wel interessant gevonden om naar het gesprek te luisteren. De scheepswerf waar Pieter voor werkte, bouwde geweldige schepen. Niet alleen vissersboten, maar ook marineschepen en grote plezierjachten werden er op die werf gemaakt, en ze hadden in elke uithoek van de wereld klanten. Liset had wel eens een folder gezien van zo’n plezierjacht. Dat was meer een drijvend paleis geweest.

Ze legde de armbandjes opzij en ging aan Roos’

bureau zitten. Er lag een grote stapel paperassen die nog moest worden doorgeworsteld. Misschien was dat meer iets voor Pieter. Hij hield zich immers bezig met de financiën. Liset besloot toch alvast een eerste schifting te maken. De papieren die met school te maken hadden, zou zij onder haar hoede kunnen nemen. Alles wat met rekeningen en belastingen te maken had, kon ze beter apart leggen voor Pieter.

Al gauw zag ze dat veel van het papierwerk gewoon kon worden weggegooid. Er zat wat oude correspondentie tussen en folders van de sportschool in de buurt en de pizzakoerier. Liset glimlachte. Eerst pizza bestellen en de dag erna weer snel naar de sportschool rennen. Dat was ook typisch Roos.

Onder op de stapel lag een plastic mapje. Omdat alle andere papieren kriskras door elkaar lagen, werd Liset nieuwsgierig naar wat erin zat. Blijkbaar waren deze papieren belangrijk genoeg om zo netjes op te bergen. Ze klapte het mapje open en begon te bladeren. Ze kon er geen wijs uit worden. In het mapje zaten een paar gekopieerde documenten met daarop teksten in een voor haar onbekende taal. Het leek Arabisch, maar zeker wist ze

het niet.

Op een ander velletje stond een foto van een krak-kemikkig gebouwtje. Wat was dit allemaal? Liset begreep er helemaal niets van, maar ze merkte dat het haar fascineerde. Achter in het mapje zat een geplastificeerd document. Ook dat was in het Arabisch opgesteld, maar tot haar grote verbazing herkende ze onder aan het papier de handtekening van Roos. Met een ongeduldige blik keek ze naar Pieter die nog steeds druk aan het bellen was. Opnieuw bekeek ze de foto van het gebouwtje. Waar stond het? Ze zag weinig van de omgeving. Eigenlijk was er niets anders te zien dan zand, stenen en brokstukken.

“Sorry,” prevelde Pieter voor de zoveelste keer die middag terwijl hij zijn telefoon opborg.

Liset sloeg het mapje open en liet hem als eerste het officiële document zien waar Roos’ handtekening onder stond. “Weet jij wat dit is?”

“Vreemd,” zei Pieter. “Dit is Arabisch.”

“Dat dacht ik al,” knikte Liset. “Maar waarom staat de handtekening van Roos hier? Wat is het? Kun jij het lezen?”

Pieter nam het mapje van Liset over en bestudeerde de tekst. “Mijn Arabisch is beperkt, maar ik

herken wel enkele woorden,” zei hij langzaam.

“Hier staat مدرسة madrassah.”

“Madrassah,” herhaalde Liset. “Wat is dat?”

“School,” antwoordde Pieter.

“En hier staat ريال riyaal. Dat is Jemenitisch geld.”

“Wat zou dit zijn?” drong Liset aan.

“Ik heb geen idee. Het kan van alles zijn. Roos is een paar keer met mij naar Jemen geweest. Misschien heeft ze daar iets gekocht of zo.”

“Waarom staat er dan *school* op?” vroeg Liset.

Pieter haalde zijn schouders op. Hij draaide zich om en pakte een stapel cd's uit de kast. “Zit hier iets tussen wat jij leuk vindt?” vroeg hij. “We kunnen de cd's ook kopiëren. Dan hebben we allebei een muzikale herinnering aan Roos.”

Liset luisterde maar half. Ze staarde nog steeds naar de Arabische letters op het document. Roos had deze papieren niet zomaar in een mooi mapje bewaard. Dit was voor haar iets belangrijks geweest. Liset klapte het mapje dicht en legde het bij de sjaals die ze mee naar huis zou nemen. Ze wilde weten wat dat voor een document was waar Roos haar handtekening onder had gezet. Er was iets aan de hand met deze papieren en Liset was vastbesloten om erachter te komen wat dat was.